

УДК: 633.521:631.8

С.М. В'юнцов, асистент

ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОДУКТИВНІСТЬ ЛЬОНУ-ДОВГУНЦЯ ЗАЛЕЖНО ВІД ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ПРЕПАРАТІВ

У зв'язку з економічною кризою в Україні та безпосередньо в аграрному секторі за останні роки різко зменшилося внесення органо-мінеральних добрив, порушуються вимоги з вирощування програмо-

© СМ. В'юнцов, 2009

ваних урожаїв сільськогосподарських культур, тому застосування комплексних препаратів набуває більшого поширення.

Відомо, що отримання високих врожаїв сільськогосподарських культур певною мірою лімітується дефіцитом мікроелементів у ґрунті та їх доступності мікроорганізмам та рослинам для синтезу вітамінів, коферментів і ферментів, які відіграють важливу роль в їх життєдіяльності та нормальному розвитку. Перспективним засобом регулювання росту та розвитку в сільськогосподарських культур, які сприяють підвищенню продуктивності і якості продукції, є стимулятори росту біологічного походження та комплексні добрива на хелатній основі.

Протягом 2005-2007 рр. в дослідному господарстві "Грозинське" Інституту сільського господарства Полісся УААН проводили дослідження з визначення впливу комплексних препаратів Кристалон оранжевий та стимулятора росту Альбіт на продуктивність льону-довгунця.

Стимулятор росту Альбіт використовували для передпосівної обробки насіння в дозі 50-70 мл/т та позакореневого підживлення у фазу "ялинка" в дозі 40 мл/га сумісно із засобами захисту рослин. Комплексне добриво на хелатній основі Кристалон оранжевий у дозі 0,5-3,0 кг/га застосовували в позакореневе підживлення як окремо, так і в суміші з гербіцидами та фунгіцидами.

Кристалон оранжевий на хелатній основі має збалансоване співвідношення макро- та мікроелементів, призначений для позакореневого підживлення сільськогосподарських культур. Комплексний препарат біологічного походження Альбіт містить природний мікробний полімер - полігідроксімасляну кислоту з ґрунтових бактерій, збалансований стартовий набір макро- і мікроелементів.

Препарати виявилися найефективнішими під час їх застосування в позакореневе підживлення льону-довгунця у фазу "ялинка" сумісно з засобами захисту рослин. Найкращі показники за продуктивності відмічені нами на варіанті застосування Кристалону в дозі 3,0 кг/га, а препарату Альбіт для передпосівної обробки насіння в дозі 70 мл/т та додаткового позакореневого підживлення дозою 40 мл/га.

Дослідженнями доведено, що препарати стимулювали швидкість росту льону-довгунця, приріст загальної та технічної довжини стеблестою становив 7,9-11,8 см та 9,3-11,8 см відповідно, покращилася структура насінневої частини, кількість коробочок та насіння в них збільшилася на 33-73,5 % та 16,9-27,3 % відповідно. Сумісне застосування комплексного добрива на хелатній основі Кристалон оранжевий дозою 3,0 кг/га у баковій суміші з пестицидами забезпечує отримання оптимальної густоти стеблестою, яка на 12 % вища за контроль; достовірний приріст врожаю соломи - 1,44 т/га, волокна - 0,32 т/га та насіння - 0,19 т/га, а вихід всього волокна становить- 25,8 % , у тому числі довгого- 15,8 % .

Передпосівна обробка насіння льону-довгунця стимулятором росту Альбіт у дозі 70 мл/га з наступним позакореневим підживленням у фазі "ялинка" дозою 40 мл/га у баковій суміші з гербіцидами та фунгіцидами забезпечує підвищення польової схожості на 3 %, приріст урожаю соломи - 1,65 т/га, волокна - 0,45 т/га та насіння - 0,21 т/га порівняно з контрольним варіантом, а також отримано високий вихід волокна -28,5 %, в тому числі довгого - 20,9 % , що на 4,2 % та 3,8 % більше порівняно з контрольним варіантом.

Застосування препаратів є економічно вигідними та енергетично ефективними засобами. Умовно чистий прибуток становив 1015,8-1124,7грн/га, що забезпечує (за рівня рентабельності 260,3-207,9 %) коефіцієнт енергетичної ефективності 2,5-2,9.